

संपादकीय

आभाल फाटले...

गेल्या चार दिवसांच्या मुसळधार पावसाने मुंबईपासून ते विदर्भापर्यंत जवळपास संपूर्ण महाराष्ट्राची केविलवाणी स्थिती करून टाकली आहे, त्याला निसर्गाच्या अवकृपेतकीच प्रशासन यंत्रांची निष्क्रियताही कारणीभूत आहे.

अतिवृष्टीने मुंबईचे जनजीवन विस्कळित केले, तर मराठवाड्यात नांदेंडमध्ये मुखेद तालुव्यात आजवर कधीच झाला नव्हता, इतक्या पावसाने नागरिकांची घेरदारे उद्वास्त करून टाकली. राज्यभरात गेल्या पाच दिवसांत २१ बळी गेले, त्यावैकी ११ मराठवाड्यातील आहेत. राज्यातील अनेक शहरांमध्ये या पावसात स्तर्यांनी ओढ्यानालांचे रूप धारण केले आणि राज्यात ठिकठिकाणी नद्यांनी काठांवरून नागरी वस्त्रांमध्ये थाव घेतली. राज्यातील बारा लाख हेक्टर शेतकी बाधित झाली असून आता ओलो दुष्काळ जाहीर करण्याची मागणी होऊ लागली आहे. केवळ सहा तासांत दोनशे मिलिमीटर, तर २४ तासांत साडेतीनशे मिलिमीटर अशा पावसाने मुंबईकरांना २६ जुलै २००५ ची आठवण करून दिली. पावसाच्या या तडांग्यातून कोणीही सुटले नाही. रुळांवर पाणी साचल्याने रेल्वे रद्द झाल्या, रस्त्यावर साचलेल्या कमरेइतक्या पाण्यात बस-रिक्षासह वाहने अडकली, 'मोनोरेल' खांबाचरच बंद पून व्रावांचे प्राण कंठाशी आले, तर धावपृष्ठीवर पाणी साचल्याने विमानांनी हवेतच चक्रका माराव्या लागल्या. ही निसर्गाची अवकृपा खरीच; पण केवळ त्याकडे बोट दाखवून राज्याकर्ते आणि प्रशासनाला मोकळे होता येणार नाही. 'मुंबई स्पिरिट'च्या गोंडस नावाखाली दर पावसाव्यात अनवित हाल सहन करण्याचा मुंबईकरांची आणणी किंती परीक्षा पाहणार, याचे उत्तर देण्याची वेळ आली आहे. रेल्वे स्थानकांवर गर्दीं गुदमरणाच्या चाकरमानांनांन आणि घरांत पाणी शिरल्याने उद्वास्त झालेल्या संसाराकडे हताशपणे पाहणाच्या मुंबईकरांना 'रेड' किंवा 'आर्मेंज' अलंटरिना सरकार काहीही देऊ शकत नाही, ही स्थिती प्रगतिशील महाराष्ट्राला शोभणारी नाही. मिती नदीतील गाळ काढणे किंवा नालेसफाईचे पितळ या एकाच पावसाने उघडे पाडले. समुद्राला आलेली भरती, हे नैसर्गिक कारण; पण अपुरी ड्रेजव्यवस्था आणि मुंबईसह अनेक शहरांमध्ये रस्त्यावर- गळीबोळांमध्ये जागा मिळेल, तेथे कॉंक्रिट ओलून पाणी जमिनीत मुरण्यास अटकाव करण्याचा अड्हासही शहरांच्या मुळावर येत आहे. प्लास्टिकच्या कचन्यामुळे पाणी वाहन जाण्यास आपण अडथळा निर्माण कीत आहोत, हे नागरिकांनीही लक्षत घेतले पाहिजे. मराठवाड्यातील नांदेंड, बीडसह आसपास पावसाने देणका दिला. आयुष्यात इतका पाऊस पाहिला नव्हता, असे मुखेद तालुव्यातील ज्येष्ठ नागरिक सांगतात. तरीही काठावरील गावांचे पुनर्वसन करण्यापूर्वीच लेंडी प्रकल्पाची घळभरणी करण्याच्या घार्डमुळे अडवलेले पाणी गवांत शिरून मोळ्या दुर्घटनेला सामोरे जावे लागल्याचा नागरिकांचा आरोप आहे. त्याचीही चौकशी झाली पाहिजे. या पावसाने राज्यातील बारा ते चौदा लाख हेक्टरवरील उभ्या पिकांना फटका बसल्याची प्राथमिक माहिती आहे, तर कोकणातील अनेक गावे दड कोसळण्याच्या भीतीच्या छायेखाली जगत आहेत.

पावसाचा अंदाज देणारी यंत्रणा अधिक अद्यावत आणि अचूक असणे किंवा गरजेचे आहे, याची जाणीव या निमित्ताने होते; त्याबोराच निसांगावर किंती अतिक्रमण करायचे, याचीही मर्यादा आखून घेतली पाहिजे. राज्यातील अनेक शहरांत थेट नदी-ओढ्यांची पात्रे अडवून-वळवून अतिक्रमण झाले आहे, ठिकठिकाणी डोंगर फोडून केलेली विकासकामे दर्डीना निमंत्रण देत आहेत.

पश्चिम घाट वाचविण्यासाठी तज्ज देत असलेल्या इशाच्यांकडे दुर्लक्ष करून होणारा हा तथाकथित विकास नागरिकांचा काळ ठरू नये. तसेच या संकटकाळातील राज्याकारण करण्याची खोड अनेकांना जडली असून 'तुमच्या काळात किंती पाणी साठले आणि आमच्या काळात काय झाले,' या आरोप-प्रत्यारोपानांना आवर घाताना पाहिजे. लळकर, एनीआरएफ, सरकार आणि स्थानिक प्रशासन सध्या बचावकार्यात गुंतले आहे. बाधितांची घेदरे पुन्हा उभी करणे, नुकसानाचे पंचनामे करून शेतकळांना दिलासा देणे, ही काळाची गरज आहे. राज्यात ओला दुष्काळ जाहीर करण्याची मागणी विरोधकांनी केली आहे; त्याबाबतही साधकबाधक विचार करून सरकारने तिजोरी खुली करावी. हिमाचल प्रदेश आणि उत्तराखण्डातील भयकारी घटनांनंतर काही दिवसांत महाराष्ट्रात आलेल्या या पूर्णितीने हे संकट आपलेही दार ठोळावत आहे, याचे भान ठेवले पाहिजे.

बैलांविषयी कृतज्ञता व्यक्त करणारा 'बैलपोळा'

बैलपोळ्याचा दिवस हा शेतकळ्यांची बैलांविषयी असलेली कृतज्ञता व्यक्त करण्याचा या 'पोळा' सणाच्या निमित्ताने आम्ही भारतीय सातव्याने जोपासत आलेलो आहोत. भारतीय संस्कृती मनुष्या सोबतच निसर्ग आणि प्राणीम त्रांची देखील पूजा करायला शिकवते. अलीकडे खाजगीकरण व जागतिकीकरणाच्या आडून पशुपालकांसह शेती करणारा शेतकीवर्ग हा देशधडीला लागलेला आहे, याची जाण शासनांनी ठेवली पाहिजे. त्यातूनच त्याची दिवसेंदिवस होत असलेली कुचंबना व आत्महत्या ही योग्य नाही. जर जगला नाही, तर एक दिवस स्वदेशीचा ठेंभा मिरवणाऱ्या भारतीयांना विदेशी अन्नाशिवाय जगणे कठिण होऊन बसेल हे विसरत येणार नाही.

'पोळा' हा सण शावण महिन्यात पिठोरी अम वास्याच्या दिवशी येतो या महिन्याची सुरुवात होताच अनेक सण उत्सवांची रेलचेल मुरु होते. पावसाचे सृष्टीचे सौदर्यही खुलून दिसते. अशा या शावणात नागपंचमी, नारळी पौर्णिमा, रक्षाबंधन, गोकळाष्टमी या सणांनंतर सरत्या शावणात येतो बैल पोळ्याचा सण. संपूर्ण महाराष्ट्रात आजही मोर्क्या उत्साहाने साजरा केला जातो असा सर्ज-राजाचा सण म्हणजे 'पोळा.' शेतकीवी बांधवांसाठी पोळा या सणाचे महत्व खूप आहे. शेतकील बैलांच्या महत्वाची आठवण करून देणारा हा सण दोन शतकांहून अधिक काळापासून चालत आलेली परंपरा आहे. या दिवशी वर्षभर शेतकळ्याच्या खांद्याला खांदा लावून काम करण्याचा बैलाची पूजा केली जाते. या सणाची शहरापासून तर गावापर्यंत धूम असते. परंतु या सणाचे विशेष आकर्षण गावामध्येच पहावयास मिळते. वर्षभर शेतात कष्ट करून राबण्याच्या आणि शेतकळ्याच्या खांद्याला खांदा लावून शेती मदत करण्याचा बैलाला या दिवशी पुजले जाते. त्याचे

देशाचा मूळ्य आधारस्तंभ ठरते. आपला बैल उदून दिसावा यासाठी शेतकी आपल्या ऐप्टिप्रामणे त्याचा साजशृंगार खरेदी करतात. बैल सजवितात व पोळ्याच्या मिरवणुकीत भाग घेतात. गावाच्या सीमेजवळच्या शेतावर आंब्याच्या पानाचे एक मोठे तोरण करून बांधतात. या सणाच्या दिवशी महाराष्ट्रातल्या खेड्यांमध्येच गावातल्या आपल्या ऐप्टिप्रामणे त्याचा शेतकळ्याची आठवण करून देणारा हा सण दोन शतकांहून आधी शेतकी आठवण करून देणारा हा सण दोन शतकांहून आधी शेतकीर्णी भल्या पहाटे उदून बैलांच्या गव्या आणि नाकातील दोर काढातात. या दिवशी शेतकीर्णी आणि त्याचे कुटुंब बैलांना धुणे, शिंगे रंगवणे, जुने दोर बदलून नवीन बांधणे, नवीन घटा बांधणे आणि त्याचा साजशृंगार करतात. यानंतर त्याना सजवून त्याची पूजा केली जाते. या दिवशी बैलाच्या खांद्याला हळद व तुपाने किंवा तेलाने शेतकात. याला 'खांद शेकणे' अथवा 'खांद शेकणे' म्हणतात. बैलाच्या पाठीवर नक्षीकाम केलेली पाठीवर घालाची झुल, सर्वांगावर गेलेचे ठिपके, शिंगांना बेगड, डोक्याला बांधिंग, गव्यात कवड्याचा व घुंगारांच्या माळा, नवी वेसण, नवा कासरा पायात चांदीचे व करदोळ्याचे तोडे घालुन त्याला खायला

मुग्रास अव्वाचा नैवेद्य देतात. काही ठिकाणी बाजरी ची खिचडी मुद्दा बैलांना खाऊ घाली जाते. सायंकाळच्या वेळी गावातील सर्व लोक आपापल्या बैलांना घेऊन गावाच्या मोकळ्या चौकात जमतात. बैलपोळ्याच्या दिवस शेतकीर्णी आणि शेतात काम करणारे बैल व इतर सर्व प्राण्यांच्या विशांतीचा दिवस असतो, म्हणून या दिवशी कोणतेही काम केले जात नाही. यानंतर संधाकाळच्या वेळी घावातील महिला आपापल्या बैलाची आरती ओवाळून पूजा करतात. ढोल ताशांच्या गजरात त्याची मिरवणूक काढली जाते. घरातील खिया स्वादिष्ट व्यंजन, पुण्यांची विशेषज्ञ वेळे बैलांना पुण्योपोलीचे जेवण दिले जाते. बैलाची निगा राखण्याच्या 'बैलकरी' घरगडयास नवीन कपडे देण्यात येतात.

जेव्हा कोणताचा धर्म अस्तित्वात आलेला नव्हता तेह्वा पासूनच प्राचीन भारतीय मानव समुद्रायाने बैलपूजनाची परंपरा जोपासलेली होती हे सिंधू संस्कृतीतील उत्खननातून सिद्ध झालेले आहे. बैल हे शमाचे प्रतीक, त्याच्याकडून वर्षभर काम करून घेत असतांना त्याच्या या क्रांतीतून उत्तराई होण्याचा हा दिवस म्हणून 'पोळा' हा सण साजरा करण्याची ही प्रथा ग्रामीण जीवानात कायम आहे. अलीकडे जरी ट्रॅक्टरद्वारे शेतकीची कामे केली जात असली तरी बैलाचे महत्व जनमानसात आजही कमी झालेले नाही. वर्षभर शेतकळ्यांचा सखा बैलांच्या गव्यांना या बैलांच्या अपार शमातून देशातील तमाम मानवासारे रोजगार, अव्रधान्य व भोजन मिळते. परंतु या सणाचित पळस या झाडांच्या फांद्या दारासमोर, गोठ्यात, शेतात ठेवण्याचीही परंपरा असल्यामुळे लाखो झाडांची तोड या दिवसावर होते. अवकाळी पाऊस, दुष्काळ या निसर्गाच्या लहीपणातून शेतकीर्णी व पशुपालकांचा जीवांगाचा

थोडवत्यात

ग्रामसभेत विज वितरण, रस्ते, जलजीवन प्रश्नासह विविध विषयांवर चर्चा

अक्षराज : वसंत रांधवण

दि. २१, पारनेर (अहिल्यानगर) : तालुक्यातील टाकळी ढोकेश्वर ग्रामपंचायतीची स्वातंत्र्यदिनी घेतली जाणारी ग्रामसभा नुकसानीचा गावाच्या वेशीबाबर पारावर सरपंच अरुणा खिलारी यांच्या अध्यक्षतेखाली गावातील विविध विषयांवर चर्चा करून पार पडली. सधेच्या सुरुवातील ग्रामपंचायतीकास अधिकारी बालासाहेब दावभट यांनी मार्गील सधेचे इतिवृत्त वाचण केले. टाकळी ढोकेश्वर बालविवाहमुक्त करण्यासाठी सर्वांनी एकत्र येणे तसेच गावामध्ये जास्तीत जास्त वक्ष लागवड करणे, जलजीवन मिशन अंतर्गत पाणीपुरवठा योजनेबाबत चर्चा करणे, टीवी मुक्त अभियानाची प्रभावी अंमलबजावणी राबवणे, नागरिकांना ग्रामपंचायतीच्या आपले सरकार सेवा केंद्रातून शासकीय विभागाच्या सेवा नागरिकांपर्यंत पोहोच करणे, घनकचरा विलापीकरण व सांडपाणी व्यवस्थापन याबाबत विद्यार्थ्यांमध्ये व नागरिकांमध्ये जनजागृती करणे. विकसित महाराष्ट्राबाबत अभिप्राय नोंदवणे, अशा विविध विषयांवर ग्रामसभा घेण्यात आली. तलाठी कार्यालयाचे कोतकर यांनी ग्रामस्थांना जिवंत साताबारा, फार्म आयडी व शासनाच्या विविध योजनांची माहिती दिली. पशुसंवर्धन अधिकारी सुनील शिंदेऱे यांनी शेतकऱ्यांना जनावरांना लम्पी आजागारा प्रादृश्य याबाबत माहिती दिली. त्यानंतर गावातील विविध प्रश्नासंरेखात अनेक वक्तुंयांनी चर्चा केली.

जलजीवन पाणीपुरवठा योजनेचा विषय निधायावर या ग्रामसभेस जलजीवन पाणीपुरवठा करणाऱ्या योजनेचे ठेकेदार आणि अधिकारी का उपस्थित नाहीत? असा सवाल मार्जी सरपंच शिवारी खिलारी यांनी केला. जलजीवन पाणीपुरवठा योजनेचे पाईप ढोकेश्वर रस्त्याच्या कडेने टाकून नळ जोडणी देण्यात आल्यामुळे भविष्यात नळ कोनेशन गळती झाल्यास पुन्हा पक्के स्तरे खोदावे लागणार आहे, गावातील जलजीवन पाणीपुरवठा योजनेचे काम अपूर्ण असल्याचा मुद्दा खिलारी यांनी उपस्थित केला. जाधव वस्तीवरील पथदिवे, शाळा कॉलेजच्या विद्यार्थ्यांच्या सुरक्षेचा प्रश्न, रोजगार हमी योजनेअंतर्गत, घरकुल योजना, शेती पांदण रस्ते आदी विषयांवर सखाले चर्चा होऊन ठराव करण्यात आले.

यावेळी सरपंच अरुणा खिलारी, ग्राम पंचायत सदस्या सुग्राबी हवलदार, इंद्रबाई पायमोडे, खासदार निलेश लंके प्रतिष्ठानचे अध्यक्ष बालासाहेब खिलारी, मार्जी सभापती विलास झाकरे, मार्जी सरपंच शिवारी खिलारी, ग्राम पं. सदस्य बापूसाहेब रांधवण, ग्राम पं. सदस्य दत्तात्रेय निवडुंगे, बंटी जाधव, संकेत झावरे, सुभाष भांडे यासह शासकीय अधिकारी उपस्थित होते.

टाकळी ढोकेश्वर परिसरात बैलपोळ्याची लगबग

अक्षराज : वसंत रांधवण

दि. २१, पारनेर (अहिल्यानगर) : बैल जोडी आणि शेतकी हे समीकरण अनादी काळापासून शेतकऱ्यांचे व बैलाचे होते. परंतु वादत्या आधुनिकीकरणामुळे व शेतकीचे तुकडे झाल्यामुळे म्हा की, ट्रॅक्टर शेतकऱ्याच्या सोबतीला आल्याने शेतातील कामे या यांत्रिकीकरणामुळे होऊ लागली असली तरी ग्रामीण भागात आजही शेतकऱ्याचा हक्काचा मित्र असलेला बैलांचे महत्त्व टिकून आहे. आजही अनेक शेतकी बैलांच्या साहाय्ये शेती करतात. आधुनिक काळात बैलजोडी मार्ग पडत गेला व त्याची जाग ट्रॅक्टरने घेतली. पावसाच्या आगमनानंतर बैलपोळ्यासाठी तालुक्यातील ग्रामीण भागातील टाकळी ढोकेश्वर परिसरातील शेतकीची वर्ग पारपरिक बैलपोळा सण उत्साहात साजरा केला जातो. आज साजरा होणाऱ्या बैलपोळ्यासाठी बाजारपेठ सज्ज झाली आहे.

दरम्यान सर्जी राजाला सजवण्यासाठी टाकळी ढोकेश्वर गावच्या मुख्य चौकात झुल, रंगीबरंगी दोर, गैंडे, माथोटी, गव्यातील विविध माळा, घुंगूर, वेसण, मोरखी, झूळ शिंगे रंगविण्यासाठी अनेक प्रकरचे रंग आदी साहित्य विक्रीसाठी स्टॉल लागले आहेत. खरेदी करण्यासाठी शेतकीची वर्ग गर्दी करतांना दिसून येते आहे.

प्रतिबंधित अन्नपदार्थ साठा जम; टिळकनगर पोलीसांची कारवाई

अक्षराज : विश्वनाथ शेनोय

दि. २१, डॉंबिवली (गांगे) : टिळकनगर पोलीस ठाण्याच्या पथकाने डॉंबिवली (पूर्व) परिसरात मोठी कारवाई करत एकूण ३४ प्रतिबंधित अन्नपदार्थांचा साठा, किमत रुपये २,२५,४७९/- असा जम केला आहे.

अक्षराज : शिवराज मुगले

दि. २१, सोलापूर : मंदूप पोलीस ठाण्याच्या पथकाने डॉंबिवली (पूर्व) परिसरात मोठी कारवाई करत एकूण ३४ विश्वनाथ शेनोय आणि अनेक प्रकारचे रंग आदी विक्रीसाठी स्टॉल लागले आहेत. यावेळी आपली माहितीनुसार, आरोपी मजकूर याने स्वतःच्या आर्थिक फायद्यासाठी प्रतिबंधित अन्नपदार्थ साठवून ठेवले होते. हे पदार्थ विक्रीसाठी साठवले असून, त्याविरुद्ध अन्नसुरक्षा व मार्गावर आपले कायदा २००६ चे कलम २६(२)(र्ही), २७(३)(व), ३०(२)(र), ५९ तसेच भारतीय न्यायसंहिता २०२३ चे कलम २७४, २७५, १२३ सह कलम ३(५) अंतर्गत कारवाई करण्यात आली आहे. तसेच अन्न सुरक्षा आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य यांची अधिसचना क्र. असुमाअ/अधिसूचना क्र. ११/१०२५/७ दि. १६ जुलै २०२५ चा भाग केल्याचे ही पोलिसांनी नमूद केले आहे. ही कारवाई वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक विजयकुमार कदम आणि पोलीस निरीक्षक गुण्हे दत्तात्रेय गुंड यांच्या मार्गदर्शनाखाली सहाय्यक पोलीस निरीक्षक अनिल विसपुते, पोउपनिरीक्षक आर.वाय. चौगुले, सपोनी/डी.पी.गणगे यांच्या मार्गदर्शनाखाली करण्यात आली. तर वरिष्ठ पोलीस निरीक्षक विजयकुमार कदम यांच्या आदेशानुसार पथकाने ही मोहीम राबवली. पोलिसांनी जम केलेल्या अन्नपदार्थांचा पंचानामा करून पुढील तपास सुरु आहे.

सद्दावना दिवस निमित्ताने पनवेल मनपा मुख्यालयात प्रतिज्ञा

अक्षराज : जे.के.पोळ

दि. २१, पनवेल : दिवंगत पंतप्रधान राजीव गांधी यांच्या ८१व्या जयंतीनिमित्त प्रतिज्ञा देण्यात आली. जात, वंश, धर्म, प्रदेश किंवा भाषा विषयक भेद न करता भावनिक ऐक्य आणि सामंजस्य यासाठी काम करण्याची, तसेच सर्व प्रकारचे मतभेद हिंसाचाराचा अवलंबन करता संविधानिक मार्गीनी सोडवण्याची प्रतिज्ञा, परिवहन व्यवस्थापक कैलास गावडे, मुख्य जनसंपर्क अधिकारी डॉ.राजू पाटोदकर यांनी उपस्थितीना दिली. यावेळी महापालिका सचिव अक्षय कदम, महापालिका अधिकारी व कर्मचारी तसेच विविध पक्षांचे पदार्थिकारी उपस्थित होते.

अक्षराज : वसंत रांधवण

पावसामुळे नुकसानीचे पंचनामे करून भरपाई घा; खालंकेचे जिल्हाधिकार्यांना प्रगती

अक्षराज : वसंत रांधवण

दि. २१, अहिल्यानगर : अहिल्यानगर जिल्हात गेल्या काही दिवसांपासून सुरु असलेल्या सलग आणि अतिवृष्टीसामान पावसामुळे शेतकऱ्यांचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान झाले आहे. या पांश्यभूमीवर खासदार नीलेश लंके यांनी जिल्हाधिकार्यांना पत्र लिहून तातडीने पंचनामे करून शेतकऱ्यांना नुकसान भरपाई मिळावी असी मार्गीनी केली आहे.

खासदार निलेश लंके यांनी पत्रावर आहे की, शेतकऱ्यांच्या खालुक्यातील खामगांव, हिंगणगांव, गुफा, जोहरापूर, भातकुडांगांव तसेच गाहुरी, नगर, पारनेर, शीगोंदा, कर्जत, जामखेड व पाथर्डी तालुक्यातील अनेक गावांची वेशीबाबर पारावर सरपंच अरुणा खिलारी यांच्या अध्यक्षतेखाली गावातील विविध विषयांवर चर्चा करून पार पडली. सधेच्या सुरुवातील गावातील खामगांव, हिंगणगांव, गुफा, जोहरापूर, भातकुडांगांव तसेच गाहुरी, नगर, पारनेर, शीगोंदा, कर्जत, जामखेड व पाथर्डी तालुक्यातील अनेक गावांची वेशीबाबर पारावर सरपंच अरुणा खिलारी यांच्या अध्यक्षतेखाली गावातील विविध विषयांवर चर्चा करून पार पडली. सधेच्या सुरुवातील गावातील खामगांव, हिंगणगांव, गुफा, जोहरापूर, भातकुडांगांव तसेच गाहुरी, नगर, पारनेर, शीगोंदा, कर्जत, जामखेड व पाथर्डी तालुक्यातील अनेक गावांची वेशीबाबर पारावर सरपंच अरुणा खिलारी यांच्या अध्यक्षतेखाली गावातील विविध विषयांवर चर्चा करून पार पडली. सधेच्या सुरुवातील गावातील खामगांव, हिंगणगांव, गुफा, जोहरापूर, भातकुडांगांव तसेच गाहुरी, नगर, पारनेर, शीगोंदा, कर्जत, जामखेड व पाथर्डी तालुक्यातील अनेक गावांची वेशीबाबर पारावर सरपंच अरुणा खिलारी यांच्या अध्यक्षतेखाली गावातील विविध विषयांवर चर्चा करून पार पडली. सधेच्या सुरुवातील गावातील खामगांव, हिंगणगांव, गुफा, जोहरापूर, भातकुडांगांव तसेच गाहुरी, नगर, पारनेर, शीगोंदा, कर्जत, जामखेड व पाथर्डी तालुक्यातील अनेक गावांची वेशीबाबर पारावर सरपंच अरुणा खिलारी यांच्या अध्यक्षतेखाली गावातील विविध विषयांवर चर्चा करून पार पडली. सधेच्या सुरुवातील गावातील खामगांव, हिंगणगांव, गुफा, जोहरापूर, भातकुडांगांव तसेच गाहुरी, नगर, पारनेर, शीगोंदा, कर्जत, जामखेड व पाथर्डी तालुक्यातील अनेक गावांची वेशीबाबर पारावर सरपंच अरुणा खिलारी यांच्या अध्यक्षतेखाली ग

ऑनलाईन गेमिंगचे नियमन आणि प्रोत्साहन विधेयक - २०२५ लोकसभेत सादर

ख्रा. प्रतिभा धानोरकर यांच्या प्रयत्नांना मोठे यश

अक्षराज : वसंत बडस्कर

दि. २१, चंद्रपूर :

भारताचे अर्थव्यवस्थेतील एक महत्वाचे आणि वेगाने वाढाऱ्यारे क्षेत्र असलेल्या ऑनलाईन गेमिंगमुळे निर्माण झालेल्या गंभीर समस्यावर प्रभावी उपाययोजना करण्यासाठी कर्तव्यदक्ष खासदार प्रतिभा धानोरकर यांनी सातत्याने पाठपुरावा केला होता. संबंधित आमदार असताना देखील विधानसभेत याबाबतचा आवाज उठविला होता.

सत्यासोबतच विद्यमान मंत्रांना याबाबत परव्यवहार करण्यात आला होता. त्यासोबत कठोर कारवाई करण्यासाठी केंद्रीय गृहमंत्री

अमित शाह यांना पत्र व्यवहार केला होता. त्यांच्या या कठोर परिसमाप्ते आणि सातत्यपूर्ण पाठपुराव्यामुळे मोठे यश मिळाले आहे.

या गंभीर समस्येची दखल घेत, लोकसभेत माहिती तंत्रज्ञान आणि इलेक्ट्रॉनिक्स मंत्रालयाचे मंत्री अशीनी वैष्णव यांनी ऑनलाईन गेमिंगचे नियमन आणि प्रोत्साहन विधेयक - २०२५ सादर केले आहे. हे विधेयक अनेक महत्वपूर्ण उद्दिष्टांसह आणले गेले आहे. ऑनलाईन मनी गेम्समुळे अनेक लोक कर्जाबाजारी झाले असून, काही ठिकाणी व्यवसायाधिनेतेमुळे आत्महत्या करण्यासारख्या गंभीर घटना घडल्या

आहेत. हे विधेयक अशा ऑनलाईन मनी गेम्सवर पूर्णपणे बंदी घालण्याची तरतुद करण्यात आली आहे. जे वापरकर्त्यांकडून आर्थिक लाभाच्या अपेक्षेने खेळले जातात. याचा मुख्य उद्देश, विशेषत: तरुण आणि आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल व्यक्तींना व्यवसायाधिनेतेपासून आणि सामाजिक, आर्थिक व मानसिक हानीपासून संरक्षण

देण्यात आले आहे. तसेच, या विधेयकात ऑनलाईन मनी गेम्सशी संबंधित आर्थिक फसवणू, मनी लॉण्ड्रिंग आणि करचोरी यासारख्या बेकायदेशीर कृत्यांना प्रतिबंध घालण्यात येणार आहे.

या विधेयकात ई- स्पोर्ट्स, शैक्षणिक आणि सामाजिक खेळाना प्रोत्साहन देण्याची तरतुद आहे. यासाठी एक स्वतंत्र 'ऑनलाईन गेमिंग प्राधिकरण' स्थापन केले जाईल, जे या खेळांना मान्यता देईल आणि त्यांचे नियमन करण्यात येणार आहे. ऑनलाईन मनी गेम्समुळे अनेक लोक कर्जाबाजारी झाले असून, काही ठिकाणी व्यवसायाधिनेतेमुळे आत्महत्या करण्यासारख्या गंभीर घटना घडल्या

मांडवे खुर्द येथील शाळेला आनंद भंडारी यांची भेट

अक्षराज : वसंत रांधवण

दि. २१, पानेर (अहिल्यानगर) :

पानेर तालुक्याच्या उत्तरेच्या सगळ्यात शेवटच्या टोकाला असलेली मांडवे खुर्द येथील शाळा शैक्षणिक व भौतिक विकासात अग्रेसर अशी आदर्शवत शाळा आहे. वाह! जिल्हा परिषदेची शाळा असावी तर अशी, असे गौरव उद्धार अहिल्यानगर जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आनंद भंडारी यांनी काढले.

जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी आनंद भंडारी यांनी नुकतीच मांडवे खुर्द येथील जिल्हा परिषद शाळेला भेट घेऊन शाळेला राबविण्यात येणाऱ्या विविध उपक्रमांचा आढावा घेतला. त्यांनी विद्यार्थ्यांशी संवाद साधून त्यांच्या समस्या जाणून घेतल्या आणि शाळेतील विकासाची पहाणी केली.

मुख्यमंत्री माझी शाळा सुंदर शाळा प्रमाणे माझी आदर्श शाळा ह्या स्पर्धेत सहभाग घ्यावा असे आवाहन त्यांनी केले. गावात गेल्या पाच वर्षांसह तालुक्यातील अनेक प्रशासकीय

शाळेची ग्रन्तीकडे वाटचाल

शाळा ही डिजिटल (इंटरएक्टिव बोर्ड), सीसीटीव्ही कॅमेरे, शाळा परिसरात पेपर ब्लॉक, शाळेला मशाल सामाजिक संस्थेमार्फत विद्युत सोलर सिस्टीम, स्वच्छता गृह, प्रशस्त त्रीडिगण, सुसज्ज कार्यालय, भोजनालय शेड, पसवाण, शाळा परिसरातील वृक्षारोपण, घनकचरा व्यवस्थापन व कंपोस्ट खत निर्मिती प्रकल्प ह्या सर्व सुविधांमुळे शाळेने नवे आधुनिक रूप धारण केले आहे. शाळा ही सर्व स्पर्धेत भाग घेऊन तालुका व जिल्हा स्तरीय स्तरीय स्पर्धेत सहभाग नोंदवून आपले नावलौकिक करत आहे. भंडारी यांनी गावातील चालू असलेल्या विकास कामांचा आढावा घेऊन गावात चालू असलेल्या घरकुल लाभार्थ्यांच्या कामांची पाहणी केली.

अधिकारी तसेच मुख्याध्यापक बाबाजी रोकडे, मंगल झावरे, लता शिरसाठ, ढोकळे, शिक्षक संदिप झावरे, दत्तात्रेय प्रितम बर्वे, संदिप गाडे उपस्थित होते.

नवी मुंबई पीलीकांकडून विघ्नहर्ता पुढकाक २०२४ चा पावित्रीषिक वितरण व मारंभ घंपन्न

अक्षराज : जे.के.पोळ

दि. २०, पनवेल :

नवी मुंबई पोलीस आयुक्त आयुक्त, नवी मुंबई यांचे मार्गदर्शनाखाली दरवर्षी सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळांकरीता विघ्नहर्ता पुरस्कार या स्पर्धेचे आयोजन करण्यात येत असते. यावर्षी देखिल परिमंडळ ३, पनवेल चे वर्तने विघ्नहर्ता पुरस्कार २०२४ चे आयोजन नुकतेच वासुदेव बळवंत फडके नाटयगृह, पनवेल या ठिकाणी करण्यात आले होते.

पुरस्काराची रुपरेषा :- विघ्नहर्ता

पुरस्कारामध्ये पोलीस उप आयुक्त, परिमंडळ ३ यांच्या आदेशान्वये,

सहा पोलीस आयुक्त, पनवेल यांच्या अध्यक्षतेखाली परिक्षक मंडळांची हे स्थापना केली जाते, त्यामध्ये समाजातील विविध क्षेत्रातील पाच सदस्यांचा समावेश असतो. या समितीकडून परिमंडळातील सर्व पोलीस ठाणे हृदीतील सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळांना भेटी दिल्या जातात.

तसेच त्यामध्ये १) उत्कृष्ट गणेशम

२) उत्कृष्ट कार्यक्रम व सामाजिक

मंडळांचे परिक्षण करते व विजेत्या गोप नंदगार पोलीस उप आयुक्त अध्यक्ष व प्रमुख अतिथी यांच्या हृते परीमंडळ ३ मधील खालील गणेशोत्सवाचे पुर्वी परीमंडळ स्तरावर विघ्नहर्ता पुरस्काराचे आयोजन करून पारितोषिक वितरण करण्यात येते. सन २०२४ गणेशोत्सवाकारीता विघ्नहर्ता पुरस्कार पारितोषिक वितरण समारंभ वासुदेव बळवंत फडके नाटयगृह, पनवेल येथे प्रशांत मोहिते, पोलीस उप आयुक्त, परिमंडळ ३, पनवेल, नवी मुंबई यांचे अध्यक्षतेखाली पाच पडला. नमूदूर विघ्नहर्ता पुरस्कार वितरण समारंभ करिता प्रमुख पाहुणे म्हणून कैलास गावडे, अतिरिक्त आयुक्त, पनवेल महानगरपालिका हे उपस्थित होते.

याव्यक्तिरिक्त उपस्थित मान्यवरांमध्ये

१) जिंत्रेंद्र माने, कार्यकारी अभियंता महावितरण पनवेल २) भाऊसाहेब ढोले, सहा. पोलीस आयुक्त, पनवेल विभाग ३) विक्रम कदम, सहा. पोलीस आयुक्त, खारघर ४) वैभव विधाते, उपायुक्त पनवेल महानगरपालिका ५) उत्कृष्ट देखावा ६) मिलिंद कदम, उपअभियंता, सार्वजनिक गणेश

प्रथम क्रमांक - श्री गणेश उत्सव सेक्टर ३५, कामोठे

द्वितीय क्रमांक - गणेश मित्र मंडळ सेक्टर १८, खारघर

मंडळ तका, पनवेल

५) सर्वोत्कृष्ट गणेश मंडळ.

प्रथम क्रमांक - जय हनुमान सार्वजनिक गणेशोत्सव मंडळ, रीडघर

द्वितीय क्रमांक - अमोल जीवन वेलेअर असोसिएशन, उलवे

तसेच परीक्षक मंडळ व पनवेल कोळीवाडा येथील गणेशी विसर्जनास मदत करणे व स्वयंसेवक यांचा देखील सम्मान चिन्हन देण्यात तका, पनवेल येथील पारंपरिक बँड पथकाचे तालावर गणेश मंडळानी आपले पुरस्कार उत्साहात व जल्लोषात स्विकारून आनंद व्यक्त केला.

नमूदूर कार्यक्रमास उपस्थित मान्यवरांनी सार्वजनिक गणेश मंडळाच्या सदस्यांना पर्यावरण पुरक, सामाजिक उपक्रमाचा, शिस्तबद्ध तसेच सर्व कायदेशीर बाबांची पुर्ती करून गणेशोत्सव कायदेशीर बैठकीच्या समावेश असावा देऊन मार्गदर्शनात केले. तसेच उपस्थित गणेशोत्सव मंडळांचे पदाधिकारी यांनी त्यांना उद्दणाच्या समस्यांबाबत प्रश्न उपस्थित केले. त्यावर उपस्थित त्या -

त्या विभागाच्या अधिकार्यांनी प्रश्नांचे निरसन केले. अशा प्रकार विघ्नहर्ता पुरस्कार २०२४ कार्यक्रम जल्लोषात पार पडला.

३) शिस्तबद्ध गणेश विसर्जन

मिरवणूक.

प्रथम क्रमांक - शंभू मित्र मंडळ

सेक्टर ३५, कामोठे

द्वितीय क्रमांक - गणेश मित्र मंडळ

सेक्टर १८, खारघर

४) उत्कृष्ट देखावा.

प्रथम क्रमांक - राजे शिवाजीनगर रहिवासी सार्वजनिक गणेश उत्सव मंडळ, उर्मिंजी वितरण ५) मिलिंद कदम, उपअभियंता, सार्वजनिक गणेश

प्रथम क्रमांक - एकविरा मित्र

६